

Deloitte
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab
CVR-nr. 24 21 37 14
Weidekampsgade 6
Postboks 1600
0900 København C

Telefon 36 10 20 30
Telefax 36 10 20 40
www.deloitte.dk

**Københavns Kommune
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen**

**Direktionsnotat af 26. maj 2011
Løbende revision for 2010 ekskl. områder
omfattet af statsrefusion**

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Observationer fra 2010	2
3. Afslutning	2
4. Observationer fra 2010	3
5. Revisionsopgaver udført af Intern revision	5

1. Indledning

Som led i den løbende revision for 2010 har vi for udvalgte revisionsområder foretaget en gennemgang af forvaltningens kontrolsystemer og forretningsgange, der er relevante for udarbejdelse og aflæggelse af årsregnskabet.

Det påhviler ledelsen at tilrettelægge kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter forvaltningens forhold, og det påhviler revisor at gennemgå disse forretningsgange og interne kontroller som et led i revisionen af årsregnskabet.

Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at revisionen først kan anses for afsluttet, når vi har underskrevet erklæringen på årsregnskabet.

På grund af Københavns Kommunes størrelse og antallet af transaktioner i økonomisystemet, er det vores vurdering, at det er mest effektivt at udføre revisionen af Københavns Kommune for 2010 med udgangspunkt i en kontrolbaseret revisionsstrategi. Det betyder, at vores revision er rettet mod vurdering af Københavns Kommunes implementerede manuelle og automatiske kontroller på væsentlige regnskabsområder, der imødegår, at utilsigtet eller tilsigtet fejl begås. Ved manuelle kontroller forstår vi for eksempel ledelsens udøvende og overvågende kontrol, budget kontrol, effektiv person- og funktionsadskillelse samt forvaltningens overholdelse af forvaltningsspecifikke ledelsesgodkendte forretningsgange eller forretningsgange uarbejdet i henhold til kasse- og regnskabsregulativet. Ved automatiske kontroller forstår vi kontroller, der er implementeret i kommunens finanssystem og underliggende subsystemet, der fx vedrører styring af brugerrettigheds- og adgangskontroller til it-systemer, kontroller for styring af opdatering/ændring af it-systemer mv.

På områder, hvor vi finder det hensigtsmæssigt, kombineres vores revision af kommunens implementerede kontroller med specifikke substansrevisionshandlinger for at gennemføre revisionen af et givent område.

Vi har valgt at organisere revisionen af kommunen for 2010 lidt anderledes end sidste år. I 2010 har vi valgt i højere grad at revidere givne transaktionskæder/regnskabsposter på tværs af kommunens forvaltninger, hvor vi finder det hensigtsmæssigt. Vi vurderer, at vi ved denne nye organisering af revisionen sikrer, at revisionen udføres mere effektiv, og med samme revisionsdybde i alle forvaltninger samt at rapportering til den enkelte forvaltning bliver mere ensartet.

Formålet med dette direktionsnotat er at opsummere de forhold, som er konstateret i forbindelse med vores revision indtil nu, og som, vi mener, bør komme til ledelsens kendskab. De opsummerede forhold er drøftet med de personer, som har ansvaret for de pågældende forhold.

Hver anbefaling er markeret med et af nedenstående symboler, som vi har anvendt for at tydeliggøre vores vurdering af vores specifikke observation/anbefaling

Symbol	Betydning
	Der er tale om graverende forhold, for eksempel i form af en sandsynlig lovovertrædelse eller en væsentlig tabsrisiko.
	Revisionsområdet vurderes som ikke betryggende, og der er behov for skærpet fokus fra ledelsen, da der er behov for væsentlige forbedringer. Afgørende/betydelige forhold hvor vi anbefaler hurtig handling
	Revisionsområdet vurderes som mindre betryggende, og der er behov for opmærksomhed fra ledelsen, da der er usikkerhed eller behov/mulighed for forbedringer.
	Revisionsområdet vurderes som relativt betryggende, og der er alene behov for forbedringer af mindre væsentlig karakter. Øvrige anbefalinger, herunder forhold der påvirker dagligdags aktiviteter.
	Revisionsområdet har ikke givet anledning til bemærkninger.

2. Observationer fra 2010

Vi har gennemgået følgende revisionsområder:

Revisionsområde	Konklusion	Afsnit
Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner i regnskabsår 2010		4.1

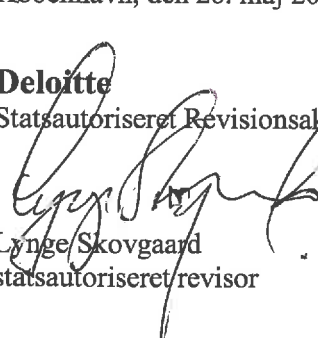
3. Afslutning

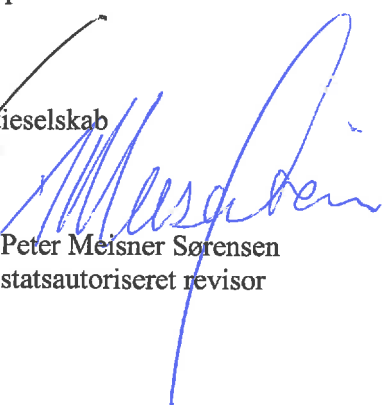
I henhold til proceduren for revisionsrapportering, som er besluttet af Borgerrepræsentationen 11. februar 2010, skal det endelige notat fremsendes til fagudvalget med direktionens kommentarer inden for 3 uger. Notatet fremsendes endvidere til Økonomiforvaltningen.

København, den 26. maj 2011

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor

Peter Meisner Sørensen
statsautoriseret revisor

4. Observationer fra 2010

Observationer, risici og anbefalinger

4.1 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner

Observation

Prioritet

Vi har gennemgået kontroller rettet mod risikoen for, at omkostninger er overvurderet, fordi der indgår poster der vedrører fiktive eller uautoriserede transaktioner. Nøglekontroller på området er funktionsadskillelse, dels i forbindelse med godkendelse af omkostningstransaktioner, dels adgangen til stamdata. Det er vores vurdering, at effektiv funktionsadskillelse reducerer risikoen for, at tilsigtede og utilsigtede fejl begås, men det er ledelsens ansvar at tage stilling til effekten af manglende funktionsadskillelse på et givent område under hensyntagen til vurdering af risiko og væsentlighed.

I det opdaterede Kasse- og regnskabsregulativ med bilag fremgår det af bilag 4.1 Bilag om bogføring, at *"I de tilfælde, hvor fakturaer kun godkendes af én person skal der hver måned foretages en udvidet budgetopfølgning (se note 6) af den budgetansvarlige, der skal sikre, at atypiske betalinger opdages, og at der tages skridt til at få korrigeret eventuelle fejl"*.

Det er i note 6 angivet, at *"De konkrete krav og retningslinjer for anvendelsen af udvidet budgetopfølgning fremgår af fælles forretningsgang for udvidet budgetopfølgning"*.

Vi har fået oplyst, at de i note 6 angivne fælles vejledninger er under udarbejdelse i KS, og dermed ikke forelå, og er implementeret i 2010.

Vi har modtaget en oversigt, der viser, at der er et væsentligt antal medarbejdere i BIF, der har rettigheder til alene at gennemføre en udbetaling på 10.000 kr., 100.000 kr. eller ubegrænset via en e-faktura i KØR Workflow. Vi har fået oplyst, at der med virkning fra 2011 er indført reviderede regler for anvisning og attestations samt månedlig kontrol, men vi har ikke på nuværende tidspunkt gennemgået disse i praksis. I forhold til den udvidede og månedlige kontrol af fakturaer, der kun er godkendt af én person, er det vigtigt, at den, der udfører kontrollen ikke, selv har godkendt poster alene.

Til orientering har KS i forhold til 2009 indført funktionsadskillelse, for så vidt angår manuelt oprettede kreditorer, mens oprettelse af stamdata for nye leverandører, der sender e-fakturaer, fortsat sker automatisk, ligesom ændring af betalingsinformationer på eksisterende kreditorer sker automatisk, hvorfor disse oprettelser/ændringer reelt foretages uden behørig funktionsadskillelse.

4.1 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner

Der er i Workflow indarbejdet kontrol der betyder, at den enkelte medarbejder ikke kan ændre på den betalingsinformation, der er påført på den post der godkendes, ligesom der er kontroller der sikrer, at dubletter kan identificeres. Det er vores vurdering, at dette er effektive automatiske kontroller, der imødegår risikoen for, at en række utilsigtede fejl begås.

Kontroller dækker imidlertid ikke risikoen for, at tilsigtede fejl begås, i form af, at der bliver sendt elektronisk faktura til kommunen, der oprettes automatisk i stamdata uden behørig funktionsadskillelse, og efterfølgende godkendes og sendes til betaling af en person med eneprokura.

Risiko

Der er mange medarbejdere, der i KØR Workflow har rettigheder til at godkende transaktioner (omkostning og udbetaling) indenfor de fastsatte beløbsgrænser for egengodkendelse, der i november 2010 var henholdsvis 10.000 kr., 100.000 kr. eller ubegrænset. Når den foreskrevne og udvidede budgetkontrol (stikprøver) ikke var implementeret i 2010, og der samtidig ikke sker en manuel verifikation af nye kreditorer og betalingsinformationer, vil der være en forøget risiko for at regnskabet indeholder fiktive eller uautoriserede transaktioner. Risikoen er primært en risiko for besvigelser og medfører sandsynligvis ikke væsentlige fejl i regnskabet.

Anbefalinger

Vi har anbefalet KS, at de fælles retningslinier, der er henvist til i bilag 4.1, note 6 udarbejdes og implementeres hurtigst muligt. Retningslinierne bør også indeholde regler for dokumentation på forvaltningsniveau, således at det altid er muligt at få et overblik over, om den udvidede budgetkontrol er udført af de budgetansvarlige.

Vi kan ikke med de nuværende rapportmuligheder vurdere, hvorvidt der i praksis er BIF transaktioner der er godkendt af én person. Vedrørende 2010 skal vi anbefale, at der som kompenserende kontrol foretages en samlet udvidet budgetkontrol (stikprøver) af de poster, der måtte være tale om. Det bør ske via en rapport, der, fordelt på forvaltninger, viser hvilke posteringer der kun er godkendt af én person, hvem personen er, og hvilken beløbsgrænse personen er opsat til. Vi har anbefalet KS at designe disse rapporter til brug for forvaltningerne.

Den skitserede efterkontrol for 2010 for BIF bør udføres hurtigst muligt.

Ledelsens kommentarer

BIF har oplyst, at man er enig i ovenstående beskrivelse, og at man vil gennemføre den skitserede efterkontrol for 2010 så snart den beskrevne rapport foreligger fra Koncern Service's side.

4.2 Igangsatte ikke afsluttede revisionsområder

Vi har igangsat revisionen af følgende områder, som vi endnu ikke har afsluttet:

- Det sociale område:
Vi har aftalt, at vi følger op herpå i særskilt notat, der forventes færdig i juni 2011
- Repræsentation og rejseafregning, herunder revision af forretningsgange samt forretningsgange for kontrol af politikernes oplyste afholdte omkostninger på Københavns Kommunes hjemmeside

Vi rapporterer på ovenstående revisionsindsatsområder i forbindelse med afslutningen af statusrevisionen for 2010, samt på de af vores observationer fra vores direktionsnotat af 9. august 2010, som vi naturligt tester i forbindelse med det igangsatte arbejde på ovenstående områder.

5. Revisionsopgaver udført af Intern revision

5.1 Løn og tjenestemandspensioner

Vores revision af løn og tjenestemandspensioner er påbegyndt, men endnu ikke afsluttet.

Som led i vores revisionsplanlægning har vi aftalt med Intern Revision, at Intern Revision udfører revisionen af løn og tjenestemandspensioner. Det er fortsat os, der har det overordnede ansvar for revisionens udførelse, og vi deltager derfor aktivt i planlægningen af revisionsindsatsen på dette område, og vi afholder opfølgingsmøder med Intern Revision under udførelse af revisionsopgaven, ligesom vi foretager review af det udførte revisionsarbejde.

Vi har aftalt med Intern Revision, at Intern Revision udarbejder rapporteringen vedrørende revision af løn og tjenestemandspensioner, som vi godkender, inden den tilgår forvaltningen.

Ledelsesresume og konklusion fra gennemgangen er:

Revision af lønområdet for 2009 i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har konstateret følgende:

- *I et tilfælde er der ikke korrigeret for normtimer i forbindelse med udbetaling af overarbejde for en deltidsansat.*
- *I en sag er der ikke modtaget den berettigede dagrefusion på grund af fejl hos KMD. BIF har oplyst, at der er søgt om erstatning for tabet hos KMD. BIF bør foretage en vurdering af, hvorvidt der er hjemtaget de berettigede dagpengerefusioner.*

Rapportens konklusioner er omfattet af den løbende protokollering til Revisionsudvalget.

For mere detaljeret redegørelse henvises til rapporteringen fra Intern Revision.

5.2 Beholdningseftersyn

Intern Revision har planlagt at foretage 40 uanmeldte beholdningseftersyn fordelt på kommunens institutioner. Det er fortsat os, der har det overordnede ansvar for revisionens udførelse, og vi deltager derfor aktivt i planlægningen af revisionsindsatsen på dette område. Vi afholder opfølgingsmøder med Intern revision under udførelse af revisionsopgaven, og vi foretager review af det udførte revisionsarbejde. Det er aftalt, at Intern Revision udarbejder særskilt rapportering til de udvalgte institutioner med kopi til forvaltningens ledelse. Vi godkender rapporteringen til forvaltningerne, inden disse tilgår institutionerne. Det er aftalt, at vores rapportering til forvaltningen ikke indeholder forhold vedrørende gennemførte uanmeldte beholdningseftersyn, og vi henviser derfor til rapporteringerne fra Intern Revision når disse foreligger.